

Selostus: Havaintoja takatalven vaikutuksesta lintujen muuttoon Perämeren itärannikolla.

Vuonna 1958 esiintyi Pohjois-Suomessa 17.—20. V lumi- ja räntäsateita. 21. V saapui jälleen lämmin ilmapvirtaus alueelle. 21.—22. V havaittiin Olhavassa (PP) runsasta takaisinmuuttoa, josta esimerkkinä 22. V klo 13.30—14.30 S-SW-suuntaan muuttavana tavatut linnut (taulukko 1). Selväpiirteistä takaisinmuuttoa ei kirjoittaja havainnut muualla Oulun ja Tornion välisellä rannikolla.

Toukokuussa 1959 suoritti T. Mannermaa päivittäistä havainnointia Tauvossa (KP) (taulukko 2). Kahlaajien lukumäärä pysytteli kylmän sääjakson ajan suunnilleen samana, mutta lisääntyi heti ilman lämmettyä. 22. V havaittiin täällä suurimmat lukumäärät ja samana päivänä runsasta takaisinmuuttoa Olhavassa. 23. V kahlaajat muuttivat Olhavassa pääosaltaan pohjoiseen ja lukumäärät olivat Tauvossa vähäisemmät kuin edellisenä päivänä.

Havainnoista päätellen kahlaajien takaisinmuutto alkoi vasta takatalven mentyä. Parin vuorokauden kuluttua muutto kääntyi kuitenkin jälleen pohjoissuuntaiseksi.

Lisiä Köyliön pitäjän linnustoon.

TORSTEN SILVOLA

Tutkimuksessaan Kokemäenjoen laakson ja läheisen merenrannikon linnusto (1927) E. W. SUOMALAINEN esittää myös Köyliön linnuston melko tyhjentyvästi. Koska tutkimuksen ilmestymisestä on jo kulunut yli 30 vuotta, on ymmärrettävää, ettei siitä enää saa oikeata kuvaa pitäjän linnustosta. Paikkakuntalaisena olen tehnyt pitäjän linnustosta havaintoja yli kymmenen vuoden ajan. Käsillä olevaa kirjoitusta varten olen myös saanut tietoja muutamilta köyliöläisiltä, joista mainittakoon opettaja Paavo Varpiala (P. V.), taiteilija Erkki Härkälä (E. H.) sekä ylioppilaat Simo Syrilä (S. S.) ja Aimo Salmi (A. S.). Seuraavat lisät koskevat pesineitä tai todennäköisesti pesineitä lajeja.

Pesiviä.

Mergus merganser. Köyliönsaaresta löydettiin 29. V. 1950 pesä 1½ m korkean lahokannon pohjalta. Kesällä 1951 yhdeksänmunainen pesä Otlassa ladon alla. Kaukosaarella tapasin rikottuja munia keväällä 1956.

Vanellus vanellus. Tavattiin tietävästi ensi kerran 1. VI. 1936 Tuiskulasta kolmepäisenä parvena (P.V.). Arvellaan esiintyneen siellä jo ennenkin, luultavasti jo 30-luvun alusta alkaen. Ensimmäinen pesälöytö on vuodelta 1937. Laji on saapunut Tuiskulaan vv. 1938—50 huhtikuun 3—20 päivän aikoihin (E.H.). Joen perkaus vähentänyt Tuiskulassa pesivien lukumäärää. Nyt laji esiintyy runsaslukuisena vesien varsilla.

Charadrius dubius. Pesii tavallisena pitäjän järvien rannoilla. Pesiä esim.: 23. VI. 1949 Ottasta rantahiekalta löydetty ja 12. V. 1957 Kaukosaaresta. Molemmat nelimunaisia.

Tringa ochropus. Kepolan kylässä erään metsälammen partaalla pesivänä 15. V. 1945. Metrin korkeudella sijaitsevassa menneenvuotisessa laulurastaan pesässä oli silloin neljä munaa.

Larus ridibundus. Saapui toukokuussa 1951 20-päisenä parvena. Seuraavana vuonna löytyi jo lähes 20 pesää etupäässä Köyliönjärven N-päästä. Vuosittain pesivä määrä vaihdellut.

Asio otus. Pesä löydettiin Köyliönsaaresta keväällä 1949 lehtokorvesta kuudesta 5-6 m korkeudella. Risupesässä oli kolme poikasta (S.S.). Samana keväänä tavattiin Äijäsuolta pesä vanhasta variksen pesästä 1½ m korkeudelta. Siinä oli 1. V. viisi munaa (S.S.). Itse olen tavannut kaksi poikuetta myöhemmin, kesällä 1950 ja 1951.

Strix aluco. Pesi monena vuonna kirkon eräässä syvennyksessä, useinkin naakan naapurina. Ensi kerran se havaittiin 50-luvun alussa ja viimeksi keväällä 1958, jolloin 20. IV. pesye oli kuusimunainen. Esiintyy muuallakin pitäjässä.

Picus canus. Kepolassa kirkkotien varrelta löydettiin 4. VI. 1947 kuusimunainen pesä tervalepän kolosta kahden metrin korkeudelta. Lajin tapaa harvoin.

Turdus merula. Saapui keväällä 1951 Köyliöön 18. IV. Sen jälkeen nähty vuosittain muutama poikue Tuiskulassa (A.S.) ja Kepolassa (S.S.). Pitäjän ensimmäinen havaittu yksilö 20. IV. 1941 (E.H.).

Parus caeruleus. Tavattiin ensi kerran 30-luvun puolivälissä Tuiskulassa lintulaudalla. Sen jälkeen se hävisi muutamaksi vuodeksi (P.V.). Kevättalvella 1949 siellä taas oleskeli sinitiaispari ja vieraili usein pesäpöntössä, samoin seuraavana keväänä (E.H.). Toukokuun lopulla 1954 tavattiin munallinen pesä Köyliönsaaresta koivun kolossa 1½ m korkeudella. Nykyään laji on tavattavissa paikakunnalla varsinkin Köyliönjärven lähistössä.

Carpodacus erythrinus. Pesi tietämäni mukaan ensi kerran pitäjässä kesällä 1947, jolloin löysin 10. VI. kaksimunaisen pesän hautausmaalta vadelmapensaikosta. V. 1949 löydettyistä pesistä sijaitsi nelimunainen kahden metrin korkeudella sireenipensaassa ja viisimunainen punaherukkapensaassa. Kesällä 1953 hautausmaalla laulava koiras. Vuonna 1954 6. VII. sijaitsi hautausmaan kiviaidan kupeessa olevassa *Sorbaria*-pensaassa viisimunainen pesä. Vasta kesällä 1957 tapasin lajin muualta pitäjässä. Silloin (7. VI) oleskeli pari Kepolan rantalepikon harvennetussa ja vesaikkoa kasvavassa osassa.

Corvus monedula. Lienee asettunut pysyvästi pesimään Köyliönsaareen ja erikoisesti siellä kirkon ympäristöön kohta v. 1927 jälkeen. Muistiinpantuja havaintoja on kuitenkin vasta 30-luvun puolivälisestä alkaen (P.V. ja E.H.). Muualla pitäjässä olen tavannut pesiä kirkkotien varrella Kepolassa ja metsän reunassa Puolimatkassa. Pesät sijaitsevat ontoissa puissa ja kirkon tiettyssä kolossa.

Lisäksi on todettu pesivinä seuraavat lajit, joita E. W. SUOMALAINEN ei mainitse Köyliön pesimälintuina: *Scolopax rusticola*, *Columba livia domestica*, *Riparia riparia*, *Parus ater* sekä syyskesällä *Circus cyaneus*.

Todennäköisesti pesiviä.

Crex crex. Ääntelyä kuultiin 1930-luvun lopulla Tuiskulassa (P.V.). Sotavuosina ei kuultu, mutta kyllä 30. VI. 1952 ja kesällä 1955 (E.H.). Kepolassa kuulin kesällä 1949, 1950 ja 1956.

Circus aeruginosus. Tavattiin ensi kerran 28. VIII. 1954, jolloin pari lenteli Köyliönjärven Uitamon ruoikon yllä, myös loppukesällä. Vuosina 1952 ja 1953 metsästelevä lintu pitkin kesää. Keväällä 1958 nähtiin 11. V. alkaen.

Acrocephalus scirpaceus. Lauloi 7. VI. 1957 Uitamon ruoikossa.

Carduelis carduelis. E. H. nähnyt Tuiskulassa usein kevättalvella, esim. 2. IV. 1958. Kari Varpia tapasi Kepolassa 10. V. 1958 tiklin.

Zusammenfassung: **Beiträge zur Vogelfauna des Kirchspiels Köyliö, SW-Finnland.**

Seit den 1920er Jahren neu erschienen: *Larus ridibundus*, *Strix aluco*, *Turdus merula*, *Parus caeruleus*, *Carpodacus erythrinus* und *Acrocephalus scirpaceus*.

Sähkömagnetisiin perustuva rekisteröimislaite.

RISTO PAKKANEN

Kesällä 1957 tutkiessani Evon Riistantutkimusasemalla metson ja teeren rypytoimintoja jouduin ratkaisemaan kysymyksen omalta osaltani tarkoituksenmukaisen rekisteröimislaitteen hankinnasta. Fil.lis. P SEISKARI sai minut ajattelemaan sellaisen rakentamista, hän kun aikaisemmin jo oli saanut kokemusta vastaavanlaisista laitteista (ks. SEISKARI 1957). Koska SEISKARIN suunnittelema laite sinänsä ei sopinut tarkoituksiini, jouduin laatimaan toisenlaisen, eri menetelmään perustuvan kojeen.

Laitteeni perustuu sähköiseen magneettiin, joka ylläpitää magneettisuutensa niin kauan ja vain niin kauan kuin sähkövirta sen käämityksessä on suljettuna. Sähkövirran sulkemisen ja avaamisen toimittaa siis koeobjekti tavalla tai toisella. Omassa koesarjassani rypylaatikoon noussut lintu omalla painollaan sulki virtapiirin laatikon alle sijoitetun soittokellon painonapin välityksellä. Sähkömagneetteina käytin automaattikeskuksen puhelulaskijoita, joihin tarvittavan 60 voltin virran sain anodiparistosta. Anodiparistoja käyttäessäni välttiin sähkövirran katkeilemisesta koituvalta harmilta. Magneetin käyttölemään, kiertoakselin varassa liikkuvaan levyyn kiinnitin pitkän varren varassa olevan lyijykynän. Pitkästä varresta on se etu, että levyn parin